

A' ROMAI TSASZARIES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

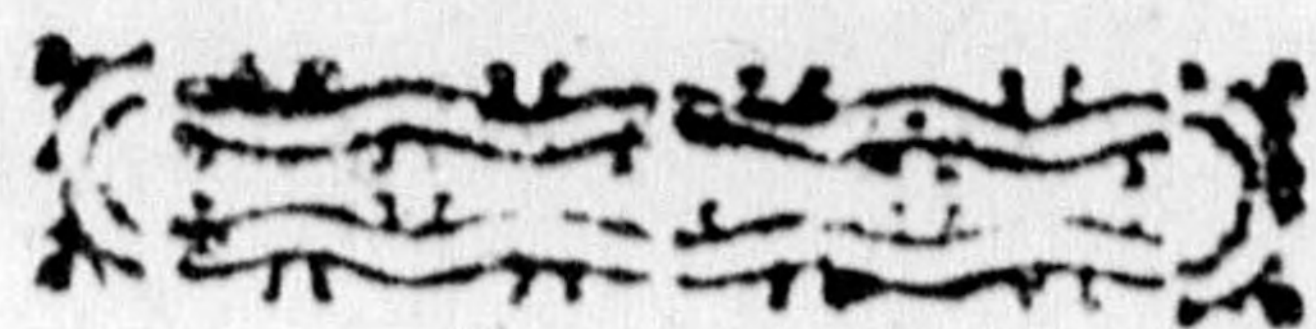
Indúlt BÉTSBÖL Kedden 8. Februáriusban 1791.

Minden-féle Hazánkbéli Tudósítások.

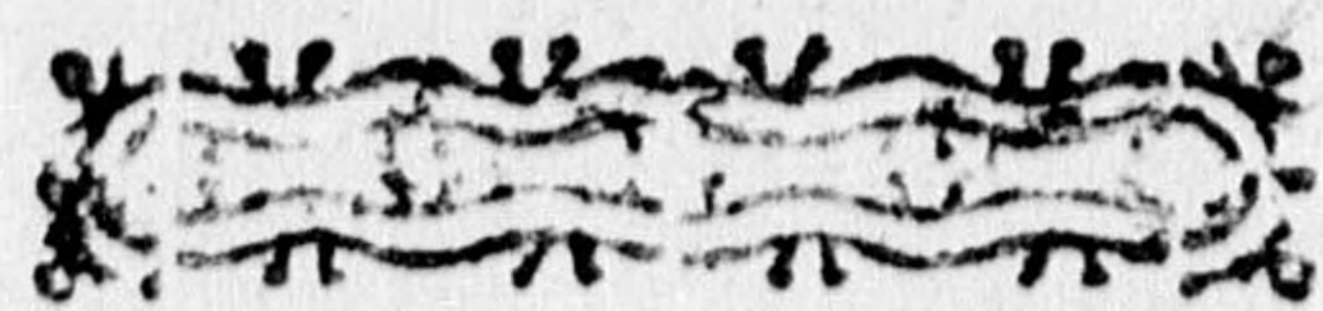
Pósony a' Magyar Városok közzül Bétsnek köze-
lebb való szomszédja, lássuk hát mit irnak in-
nen, Febr. 5 dik napján: „ Minthogy a' mi F. fő
H. Palatinusunk a' múlt hétfőn; és így hamarébb
mintsem mi reménylettük volna, Bétsből Izerentsé-
sen vissza érkezett, tehát más nap; u. m. 3 - dik-
ban megint Ország-gyűlése tartaték. Ugyan ezen
nap dél utáni 2 ora tályban meg érkezének ide a'
F. Nápolyi Király és Ferentz fő Hertzog a' magok
Hitvelsekkel edgyütt és Ferdinánd fő Hertzeggel vé-
letlenül, és a' mi Palatinusunknak nem várt vendé-
gi lettenek. Ebédután ezen Felségek meg-tisztelék
a' magok jelen-létekkel a' Primás és Kardinális
Batthyány Ur ő Eminentziáját; hol elivére kelvő

egy fényes Bál és vatsora adaték. Tegnap az Ország Birája G. Zichy Ur ö Exja itt tsak egy órányira lévő jószágába és Kastélyába menének *Karlsburgba*, sok Magyar Méltóságoktól kísértetvén, hol ozsonnyát evének; a' honnan mintegy 11 óra tályban visszsa érkezvén, minnyájon az Ország gyűlésbe menének ö Felségek. A' két fő Hertzegek egyenesen a' gyűlés Palotájában kedves Testvérjek és kedves Palatinusunk mellé ülének. A' Nápolyi Királynak, Királynénak és a' fő Hertzeg Afzszonyoknak pedig a' *Galérián* készítettnék vala már előre különös helyet, honnan mindent nyugodalmason láthatnak és halhatnak vala. — A' Gyűlés után az Ország fő Rendjei a' Fs. Palatinusnál ebédlének, mely ebéd után, mint egy 4 óra felé visszsa indulának ö Felségek Béts-felé, az egész Magyar Nemzetnek ezer 's meg ezer jó kívánásai között. Az Ország-gyűlése előtt 7 órától fogva 11.ig Kerületbéli Gyűlések valának ez nap a' Vármegye házánál, és ma, u. m. 5 dikben megint közönséges Ország-gyűlése tartatik. — Gyenge tél nálunk Pofonyban ezen napokban igen kemény széllel járó hideg és havas napokra változott. E' Bétsben-is nem külömben vagyon; mert itt-is már 4 nap és 4 éttzakáktól fogva kemény hideg szeles idők járnak, és éjjel nappal szüntelen havazván, már az ezer 's meg ezer tsörgökkal ki rukkalt szának éjjeli nappali lármát és mulattságot okoznak. — Egy a' Pofonyi Ország-gyűlésben már közönségessé tétetett Felsőges Rendelés szertint meghatározatott, hogy minden Vármegye Követjének tsak 6 forint 40 kr. napi fizetése légyen, Iró-Déákjának pedig 1 forint — és az-is munkába vétetett, hogy a' Varosok Követjeinek fizetések meghatározatásék. Eddig némely Vármegyék Követjeinek 3 — 4 arany napi fizetések is vala. — A' Vármegye Tisztviselőinek fizetések abban az állapotban marad most, a' következő Diétáig, melyben 178 $\frac{1}{2}$ vala, és a' Tisztviselők száma-is addig ugy marad, mig a' jövő Diétán állandóul fognak minden Vármegyék orgánizál.

záltatni. — A' múlt esztendőben Dec. 2-dikán egy Jelentést küldött vala az Ország gyűlése ö Felségéhez a' meg erősítésre, mely 10 punktumokból áll vala, u. m. 1.) A' meg-boldogult II di *Josef* minden Privilegiumi és Törvénytelen tselekedeti erőtelenné tételének 2.) A' Polgári Katonai számláltatásról egy Országos Deputatio rendeltetésék, mely ennek lehető módját ki-dolgozza. 3.) Szol vala ez a' földmérés állapotjáról, hogy ez mindég és mindenütt erőtelennek esmertetésék; az arra tett minden költségek ugyan el-felejtetésének, de soha többé e'-féle földmérés meg-ne engedetésék. 4.) Az Ország meg-bántatott Konstitucioiról. A' Státusok azt kívánják, hogy azon büntetéssel, mellyel a' Királyi Felség ellen vétők büntettetnek, büntetésék az-is, ki az Ország Konstitucioi ellen vétkeznek. Mivel pedig a' Törvényben semmi vádaló ki nints nevezve, tehát egyedül csak az Orzágtól erre Ország Fiskális-sa rendeltetésék. 5.) Egy mód — a' hadi népnek elintézéséről, és hogy a' Temesvári Generál Komandó a' Magyar Gen Komandó alatt légyen, melynek tagjai Magyarak légyenek s. t. 6.) Hogy a' *Lotto* és más tilalmas játékok, a' *Monopoliumok* vagy különös szabadságok, ki-vévén azokat a' Privilegiumokat, mellyeket a' szorgalmatosságnak jutalmául adtanak egynek vagy másnak, bizonyos ideig, eltöröltetésének és meg-tiltatásának. 7.) *Temes, Torontál*, és *Krafsó* Vármegyéknek *Voksáról*. 8.) An *Indigenátságról*, hogy addig az Indigenának Diplomája meg-ne készítettetésék, mig köteletségének eleget nem tesz. Azok, kik már a' Diplomát el-vették, de még meg nem fizettének, tehát a' következő Ország-gyűléséig fizetésnek meg. 9.) A' Magyar Nemesség mind a' két Nemen a' maga Nemzeti Köntölsét viselje, és semmi Nemes és közönséges Gyűlésekben külömben meg-ne jelenhetésének. 10.) Az örökös Fő Ispányságról, hogy ez örökös ne légyen ezután; ha pedig némely Familiák ezt különös érdemmel nyerték, potollya ki ezt nekik a' Felség más kegyelmességével, ha úgy tettik.

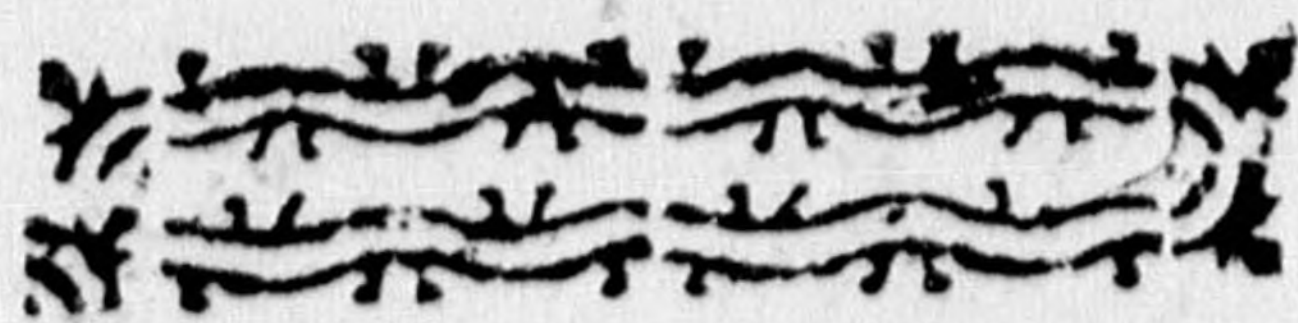
Ezen 10 tikkellyekre Jan. 10-dikén egy Felséges felelet jött vala, melynek már nagyobb részét Levelünkbe iktattuk, és a' mely most is tsak ez: 1.) Ő Felsége meg-esméri, hogy a' mi Törvényünk szerint tsak egy meg-koronáztatott Fejedlemnek vagyou és lehet Törvény-tévő-ereje, kívánná mindazonáltal ő Felsége, hogy az ő Felsége kedves Testvérjének, ditsőségesen uralkodott II dik *Josefnek* neve egész tisztelettel maradna fenn, mellyel néki tartozunk; minthogy pedig ő Felsége idején-koránt véletlenül halálozott-meg, és a' maga törvényes koronáztatását meg-nem érhetette, tehát az ő Felsége Privilegiumainak s. t. tsak akkor léfzen ereje, midőn most uralkodó Koronás Kiralyunk által meg-erősittetnek. Hogy pedig ő Felségének a' Törvénnyel meg-nem edgyezett tselekedetei és Rendeléseik semmivé tételsenek, azt az Ország Törvényeink megtartására nem látja ő Felsége szükségesnek, és a' meg holt Felség eránt is illendőnek; mivel azon kívül-is mind ezek ő Felségétől meg magától mind semmiknek esmertettenek vala, életében, hólta után pedig a' most Uralkodó Kegyelmes Felség tselekedetével is meg bizonyította, hogy mind el-törölttettek s. t. Azt kívánnya tehát ő Felsége, hogy ez a' Tikkely egészfzen ki-maradjon a' többi közzül. 2.) A' számláltatásra nézve egészfzen meg-edgyezik ő Felsége a' Hazával. 3.) A' mérés dolgáról. Nem ellenkezik ő Felsége, hogy a' föld-mérés, melly törvényes farkra nem léphetett, minden Törvény-székek előtt semminek esmertelsék; mindazonáltal, mivel ő Felségének ugy láttatik, mintha a' teréhnek fel-olztásában, és az igazság egyenes sinor-mértékéül ez szükséges vólna, s. t. tehát ezen tikkelly így változtathatik: Minden föld-mérés, mely a' meg holt uralkodónak idejében esett, erőtelennek esmertetik minden Törvény szék előtt. Minden költség és fáradság, mely e' körül esett el-felejtetik, hanem a' különös személyek között ez eránt tett kötések maradnak fenn törvényesen, és ezután semmi e'-féle földmérés meg-ne engedetsék. 4.) A' negyedik Tzik-

Tzikkelyt kívánnya ő Felsége, hogy egészen ki-
maradjon. — (a' többi következendő Levelünkben.)

Esztergom 3. Febr. — „ Bizodalmas jó Uram!
— „ Melly veszedelmes következései légyenek az
emberi nemzetben a' már meg-rögzött 's el-hatalmo-
zott babonás tselekedeteknek? egy eleven szomorú
példája ez. — Ezen folyó hónapnak 2-dikán, az
az *Gyertya-szentelő Bóldog-afiszony napján*, estvéli
6 óra tályban, egy valóságos jó Gazda házánál
elzébe jut a' Gazdaszszonynak, hogy tehenét szen-
telt tömjénnel meg-kénék fűstelni, mellyet a' maga
babonája szerint meg is tselekvék — de oh fájdá-
lam! szomorú következésekre nyita babonájával aj-
tót; mert midön tehenét fűstelné, el-rúgá a' tehen
kezeből a' fűstelő eszközt, 's kevés idő vártatva láng-
ba kerekedék az egész ház, mely, nem sok idő a-
latt, még más 4 szomszéd házokkal edgyütt füsté
és hammuvá leve. Itt leg-siránkozásra méltóbb két
gyermeknek, és két Afiszonyoknak ezen égés közt
történt halálok. A' 2 gyermek edgyik Afiszonnyal,
mint öreg Annnyokkal, magokat a' tüztől óltalmaz-
ni akarván, az Udvarban lévő pintzébe búvtanak,
és mind a' hárman ott fűltak. A' más Afiszony pe-
dig nem tudván, hogy Férje 5 hetü szopós-gyermek-
két már előre ki-ragatta a' szobából, az égő házba
bé szalad gyermeke mentiségére, 's többé a' fűstben
és illyedtségben ajtót nem találván a' ki-jövetelre,
ott égett. Szív borzódás vólt más nap ezen szinte
meg-sült hólt testet szemlélni. — Ezen Hazánkbeli
szomorú történetet tsak azért kívántam Jó Uram-
mal közleni, hogy Ujság-Levelei által el-terjed-
vén, például és intésül lehessen mind azoknak, kik
az ilyen babonás tselekedetekben meg-rögzöttek
M. J. — Ezen szomorú eset nem éppen *Esztergom-
ban*, hanem a' vele öszve kaptolt *Szent György* ne-
vezetü Mező-városban történt. — *Ezen Levelet szó-
ról szóra így vettem.*

Otsa 27. Jan. — Arókszállásán a' napokban
egy *Karamelli* sergebéli Káplár, rá szomjuhozván
egy tiszta jó erköltsü Jász Men yetskére, hogy a' ma-

ga vad indulatainak eleget tehessen, a' Menyetske Férjét meg-kötözve a' Ló istállóban más 2 katona őrzésére bizza, és maga a' Menyetskén való erőszakoskodáshoz fogván, sikoltozni kezd az Aszszony; mellyet észre vévén egy kis Leánka szalad a' szomszédba, hol éppen ekkor a' *Jászok* mulatnak vala, és lármát üt, hogy szaladjanak; mert a' Káplár nem hágy békét a' Nénnnyinek. A' mulattságban lévő Jászok csoportosan szaladván a' Házra, ámbár töltött pistoljai készen állanak vala az asztalan, mégis mind a' Menyetskét, mind Férjét meg-szabadították. Ebben az ütközetben a' tsata piatzon maradt 2 nem hátrálhatott katona; a' Jászok részéről pedig a' karján nehéz sebet kapott a' Kiss-Biró fia. — Már most keresik a' 2 Katonákért a' *Jászokat*. Lám, hogy még a' Jászságban is találtatik tisztaságát őltalmazó *Lukrétzia*!! A' nagyobb Városokkában már nálunk is pallérazottabbatskák az Aszszonyok, az ilyen környülállásokban 1000 közzül tsak alig fogna egy vérontást okozni; de ezen mi Falusi Aszszonyaink még gorombátskák szegények.

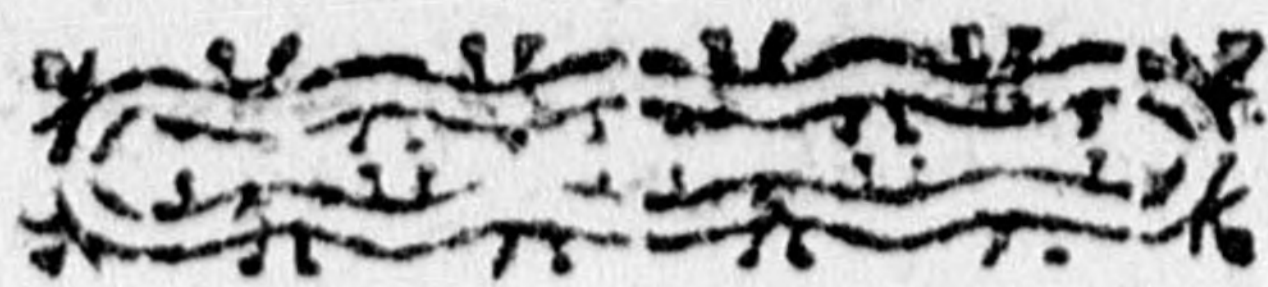
N. Várad 14. Jan. — Kedves Ur! — „Melly igen szeretik a' Magyar Nemes, és Közrenden való emberek, az ő Fels. Királyokat, a' II-dik *Leopoldot*, mely igen örülnek az ő ditsőségesen lett megkoronáztatásának mindenütt tapasztaltam, ugyan, de Bihar Vármegyében lett bé-kvártélyoztatásom óta, tsak bámulok a' mindennapi örömen. Elsőben tapasztaltam ezen Megyében a' Váradon öszve se-reglett Uraságok örömét, mellyet mind a' Katholikuskok, mind a' Protestánsok Templomokban, az ágyu ropogások közt véghez vittek, ékesítette ezt a' fegyverben öltözött Nemesség, kiket vezérlett amaz jó tiszta Magyar Hazafi Kapitány *Barányi Mihály Ur*, a' keze alatt lévő Nemes Bandériummal, de mivel már erről az Urnak a' tudósítás elment, szóllok a' Megyebéli Helységek öröméről. — Szalonta Város, melly egy népes és jó rendtartású Város, kinek vitéz Eleji sok ezer Törököt raktak halomba, sőt a' kiknek Nemes Lakósival az

édes

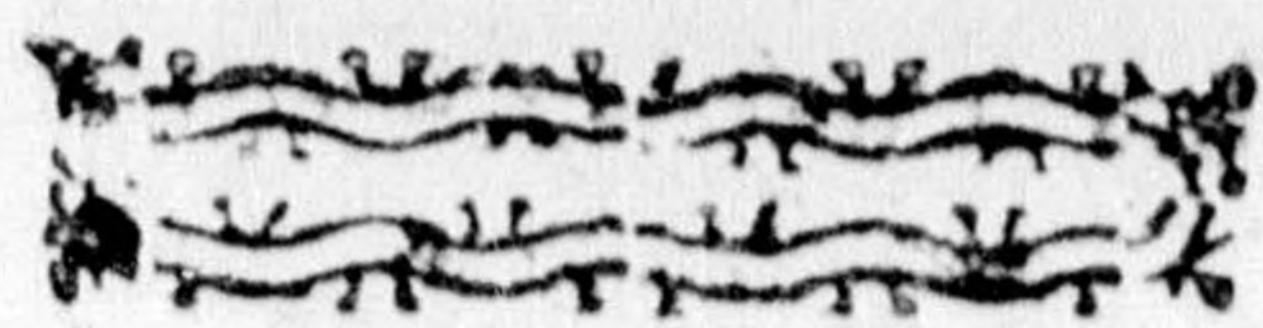
édes Atyám-is a' múlt két rendbéli Infurrectióban, a' Prufzszus ellen győzedelmesen vitézkedett, ezen Város mondom, 10 dik Januárii, a' maga Királyához való igaz szeretetéből el-éneklé a' *Te Deum Laudamus*; öszve gyült az ide való Nemesség, reggel fegyverben, ló háton, ki rukkola elsőbb a' Tanáts ház eleibe, onnét maséroztak a' Templom eleibe, azonban le-helyheztetének az ágyuk a' Templom körül. A' midőn már el készült a' nép, és a' körül való Uraságok-is bé-érkeztek, edgyütt menének a' Templomban, itt az alkalmatosságra ki válogatott énekeket szép móddal az Iffjuság énekelvén a' fok puska, és ágyu ropogások közt, a' két Prédikátor oly két Prédikátziót tartott, mellyek a' Felséges Királynak-is Contentumára lettek volna, ezek el végeztetvén, egy órakor, a' Város Birája és Tanátsa 50 személlyeket nem tsak meg vendégele, hanem azután a' musikával kit kit tántznak inditá. Ezt látván más Helységek is, még a' leg kisebbek az ő Sorsokhoz és tehetségéhez képest mái napig is gyakorollyák. Nem igaz hát kedves Ur az, a' mivel a' Magyarok szivétől a' Fejedelmet némely magok hasznokat kereső emberek el-vonni akarták, hibás még az a' gondolat is, a' melly a' Magyar szívet hivségtelenséggel meri illetni.

Ketskemét 1. Febr. — „A' napokban N. Körsön egy bizonyos Gazda ember az Aklában lévő Verméből búzát szedvén ki, azt félben nyitva hagyá, mellyet észre vévén *Pál*, Barátjának *István*-nak meg-jelenti, 's meg-egyeznek, hogy a' meg irt Veremből azon éjtszakán egynéhány mérő búzát ki szedjenek. Dictum factum ponyvát húznak a' Kotsira 's két lovon a' Verembe eresztetett edénnyel a' búzát ki szedi *Pál*, a' Kotsit meg-tölti, midőn pedig már *Istvánt* a' Veremből ki-vonni akarná, megkerüli 's vizsgálja a' Kotsit, és imé véletlenül egymás nyitva lévő üres Verembe belé esik, váltig ki-áltoztak által egymáshoz a' segedelem nyujtásért, de minthogy mind ketten e' nélkül szükölködtek, egyik sem nyujthata a' másiknak segítő kezeket, így
(lehet

(lehet ábrázolni minémü bajlakodó nyughatatlanságok közt) tölték-el ezen Télben Aratók az holzfű éjtszakát. Más nap reggel ki-indul a' Gazda Veremének megtekintésére, és a' mellette álló búzával megterhelt Kotsin szeme, szája megálván, nem tudá a' dolgot mire vélni, belé kukkant a' Verembe, hát látja *Istvánt, Pálnak* a' közel lévő Veremből ki gözölgő sohajtása is érdekli a' Gazda fülei, melyre ezen Tolvajoknak magok által lett fogságban való eséseken magát el nevetvén, ezen folyokat 100 for. alku mellett a' fogságból ki huzta.

Erdélyből Patából. Mostanság négy ízben bémenvén izomszéd Kolosvár Városában, akár-mely fele fordultam, nevezetesebb Uttzáiban, a' fok mulatáságnál egyebet nem igen tapasztaltam. Ugy értettem némely Barátimtól, hogy még az 1780 előtt fok esztendőkkel élt régi üstökös Magyarok vigsga még az elsőbb Házoknál is lábra állott; melly szerint az egyes pohárok (*Nauta de Vento* — — —) számos köszönötekre rendre hordoztatván, a' Vendégek által ki-üresítettnek, 's mind annyiszor a' Mu'sikák, és Trombiták a' Paloták ablakaikból harognak és zengenek. De még sem így ittak az edgyes barátságban élt régi Magyarok, mert azok veres tsuprokból, még pedig ollykor Törökösön, vagy szönyegeesen, vagy a' poros padimentumon, a' Ház közepin ülve hörpögettenek, közöttök lévén tele a' Ló itató cseber jó borral. Itt szüntelenül lakadalmaznak nem tsak az Ifjak; hanem a' 70 esztendős ember-is meg-bizván magát bátorkodott egy Unokája lehető, mint egy hufzonkét esztendős Gyermekes senkinét Feleségül el-venni ugyan azon Valakinek 40 esztendön felllyül lévő Léánya, öfzve kele mintegy 18 esztendős Ifjuval ezt hogy Felesége szereti, el hiszem; de a' másik iránt nagy kétség lehet. M. Gubernátor Urunk ö Exc. ja a' M. Gr. *Rhédei* Mihály Ur ö Nga nagy Bál Házában, ezen Hónak 18-dikán esive igen nagy Bált tartott, a' holott én-is jelen voltam, fok nagy Uri Rendek, Nemesek. és Városiak is valának; itt lát-
hatott

hatott a' kinek szeme vólt, szép és drága Magyar öltözeteket, Lengyel és Magyar Tánzokkal ropogoson járó mind a' két nemben lévő tsinos személyeket. De a' kinek szája 's abban jó fogai vóltanak, ehetet-is eleget, ha torka, ihatott a' mennyi tettzet. Magam-is egynéhány pohárral, ugyan jól-is esett; mert régen nem ittam vala viznél egyebet. Ugyan ezen Hónak, ha jól emlékezem talám 9 dik napján, Kalendáriumam nem lévén, azért kételkedem, elég az hogy Vasárnap vólt, ugyan Kolosvárt az Isteni tiszteleten, én-is megjelentem vala a' szokott reggeli órán a' *Farkas Uttzai* nagy Templomban, a holott el-végeződván a' Prédikátzio és az éneklések, egy más Pap u. m. Tiszt. *Tordai Samuel* Ur, az asztalhoz álla, eleibe pedig M. B. *Bánffy Farkas* Ur ő Exia mint Kereszt Atya, más felől M. Gr. *Bethlen Adámné* Alszony mint Kereszt Anya, közből egy magos ember, a' mint mondották a' *Széki* Biró, a' ki-is mivel Unitárius vólt, a' többek között meg-kérdettétvén a' Pap által, ha hinné-e az Atya, Fiu, Szt. Lelket, Felséges Szt. Háromságot egy örök Istennek lenni, mellyre halható szóval a' Férfiu felele: hiszem, 's más ehez hasonló kérdések és feleletek után, meg-kereszteltetett, és így Reformátusá lett.

Kolosvárt 27-dik Jan. A' közelebb múlt Vasárnap itten igen szép, 's nap fénnyel tündöklő idő vala; de az előtt 's az után máig igen nedves és ködös idők 's lágy napok folytanak; mellyek miatt nagyobbára a' Gyermekeknek a' szamár huruthoz szinte hasonló köhögései vóltanak és vagynak ma-is. A' most el-múlt éttzaka Téli módra forgolódott. Lám hogy a' Kalendárium is találja az időt, vagy inkább az idő a' Kalendáriumot. Ezen nap tisztában derült-fel, és a' napnak ságára, a' Deli ablakokat, szépen világosítja. Az említett Vasárnapon, a' Belső *Farkas Uttzai* Reformátum nagy Templomban, Ujj-*Tordai* Pap T. T. *Gyöngyössi* János Uram, minekutánna az előre botsátani szokott Könyörgését el-végezte, vévén fel Textusul, Sz. *Dávid*

90 dik 'Sóltárának 14. 15. 16. és 17-dik Verseit, a' mostani idokhoz, melly-szerint mi némü Esztendőre léptenek által az el múlt Eszten, és az Ország Gyűléséhez alkalmaztatva, olly fontos és munkás Prédikáziót vagy Tanítást tett, hogy minden ahoz értőtől nagy dicséretet nyert. En részemről ha az Isten házában lett volna a' tapsolás, öszvé tsattogtattam volna Tenyereimet. Eljen! Kár lenne a' Könyörgésekkel együtt ki-nem nyomtattatni.

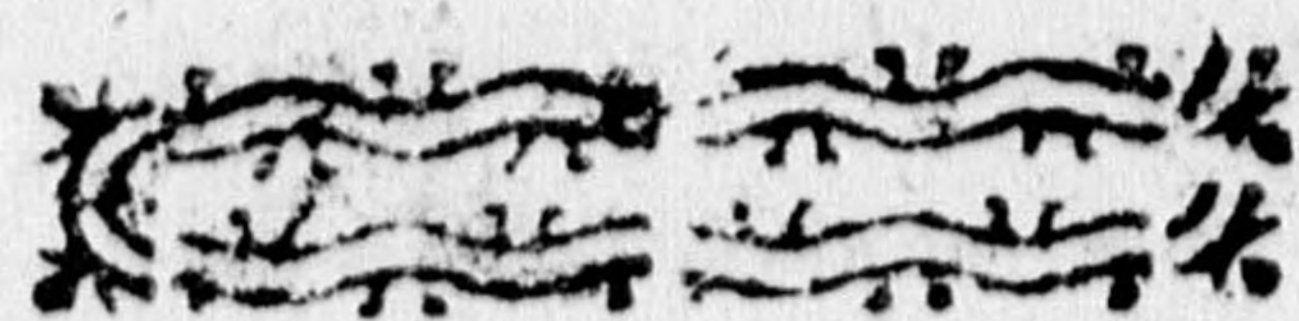
Kolozvár 28 dik Jan. — „Innen a' Diétáról még nem sokat lehet írni az egy F. Királyi *Propositio*kon kívül, és a' Jobbágyi hit le-tételén. A' Királyi *Propositio*ok még tegnap előtt adatának - ki a' közönséges írásra, és ugy gondoljuk, hogy még a' hólnapi gyűlésben vetetnek elé. Eddig olly sok apróságok folytanak a' gyűlésekben, hogy azokat újságba írni nem sok betsületünkre szolgálna, mondhatani az Urnak, azért most még eddig semmit sem írhatok nevezetést, noha minden gyűlésekben, mint Tagja a Gyűlésnek jelen vagyok, és mindenekről tsalhatatlan tudósítást fogok tenni.

Végső elegyes még jegyzések: — A' F. Udvar minden Felséges Vendégeivel edgyütt kívánt egészségben vagynak. — Már 6 napja és ugyan annyi éttzakája hogy a' hó Bétsben húll, még pedig fagyra; ebből kiki gondolhatja a' mi ohajtva várt szánútunkat. Honap lesz az Udvariszánkázás, melyhez az egész télen készülünk. Egész Austriában, kívált küjebb a' Havasak felé annyi hó esett ezekben a' napokban, hogy ha hirtelen meleg találna most lenni, minket a' *Leopold* városból tsak alig ha a' Duna Temesvárig nem seprene; melytől Isten őrizzen. — Az eslö Bán-ti leregnék Obeslerét és Komendánsát G. *Piatsevits Antal* Urat, azon egész világ előtt esmeretes érdemeiért Öfellege maga Kamaráfsának tenni méltoztatta, mely végre a' múlt hónapnak 28-dikán hitétis le tette. — A' háború alkalmatosságával a' *Vurmzer* sergénéél tsak nem leg-első példás vitézséget mutatott, de onnan Német sereghez esett esmeretes Obesllájdinát *Dániel* Ur, mint hogy

beteges

beteges állpottal vagyon, mégven Obesteri Ranggal és és egész Obesteri fizetéssel Hazájába nyugodalomra, úgy mind azáltal, hogy ezen Ranggal, meg-gyógyulása után akár mikor újra kezdheti a' maga példás Vitézségű szolgálatját. E' ritka példa, mely kegyelmességet közlet ő felsége ezen Vitézzel, de az is ritka példa, mellyet *Dániel* Ur tselekedett; mert *Joséf* eleibe ezen egész Török háborúban csak *Dániel* vólt az, ki egy Török Basát szakállánál fogva vive; csak *Dániel* vólt az, ki az el-szaladott néptől ott hagyott Tsászári ágyukba Huszár lovokat fogott és azokat, az elobb le-appritott és elkergetett ellenség kezéből meg-mentvén, a' mi Táborunkhoz vitette. Sok árkost kék irnunk ezen Vitéz Urról, ha mindent ide akarnánk iktatni, 's még azzalis talám kissébbittenök az ő példás Vitézségét. — A' múlt héten sok nagy bombikkal és 30-40 fontos golyobifokkal terhelt szekereket látánk Bétsben a' *Leopold* Városban, mellyeknek rudjak Tseh orf-ágfelé állvala, és ezt többször láthatjuk itten, melyha háborút nem jelentis egészzen, jelenti leg alább azt, hogy magunkat erősítjük Tseh országban, és hogy a' mi hadi-készületünk nem állzik. — A' *Tseh*-országi és *Morva* seregnek parantsolatot kaptak, hogy a' magok szabadságossáikat hívják vissza, és talpon álljának. — Némely Német Levelekből azt olvassúk, hogy egy 160-ezerből álló F. Tsászári Tábor fogna a' *Tseh* és *Morvai* határ szeleken a' *H. Koburg* Vezérsége alatt öszve gyülni, és fegyveres vigyázattal lenni, ha a' *Pruszszus* és *Muszka* között fegyverre találna kerülni a' dolog. — Az örökös Német Birodalmi ő Felsőségének 30-ezer Réklutát adnak. — A' kik minden Környülállásokat jól látnak azt erősítik, hogy a' *Muszka* és *Pruszszus* között való háború elkerülhetetlen, és ugyan ezek erősítik azt is, hogy a' *Porta* sem aláztatott volna még ugy-meg, mint azt az *Orosz* Udvar jóakarói erősítik, és az *Ujlágirok*. — A' *Sléfiában* fekvő *Pruszszus* Várak egy mátra erősítetnek. — Az *Ismailnál* nyert prédájok az *Oroszoknak* oly nagy, hogy a' leg alább való *Muszka* Katonának 50 Rubelje jutott csak

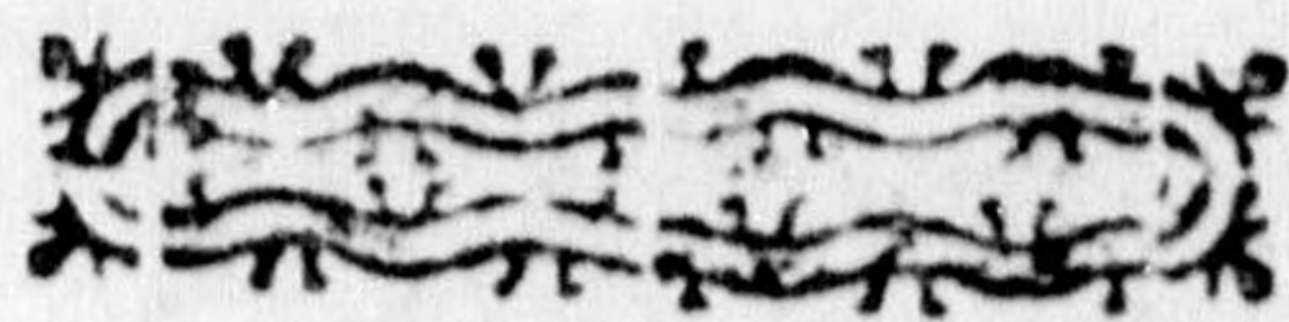

az approbb prédából. — A' Seráskirnak Feleségei és Agyassi, és a' Basák' minden *Nymfai*, kik a' vizen már szaladó hajokra szállottanak vala, a' Kozákok préda kezeire jutottak, oh Kedves Prédák!! Veszedevedve oszták, el-ezeket egy más között a' Kozákok. —

Az e-ldig nyugodalomban szolgálat nélkül volt General Gróf *Benyofszky* 4000 Forint elztendei fizetessel Magyar Országban szolgálatra hely heztetteti. — Egy néhány leptses nyelvü Bétsi Kofák a' Tzuktházba tetettek, 's mikor vitték volna őket azt kiáltozták, hogy a' többi is mind meg érdemli; de hol van Európában akkora fog ház, a' hová ezek mind bé-fernének? és hogy Pestis ne lenne betöllök. —

A' Szakszoniai választó Fejedelem a' Lengyelek Koronáját szépen meg köszönte, de azt mondja, nem illik az ő Fejére. — A' Spanyol látván, hogy az Anglus az eliene készült hajós sergeket nem hogy levetkeztetné a' fegyverből sőt még nagyobb készülteket téfzen, ő is minden hadi készülteit kélzen tartja — és így tsak ugyan hamu alatt lappang még az Europai közönséges tűz. — Temesvárról azt írák: — „Tegnap, u. m. a' mult hónap' 17-dikén méne itt keresztül egy Török Kurir, ki oly forma vala mint egy Oláh Bóér; jött Konstantzinápolyból, és tsak ki sem szálla szekereből, meg indula, és lietve méne elébb innen, Szisztovba lietett. Ez egy levelet vitt B. Herberthez, melyben a' vala, hogy egy Posta is ezen Kurirt, 100 arany büntetés alatt 5-minuánnál tovább ne késleltesse; mert ezen Kurir még a' Berlinbe utazó Török követet akarja az útban utól érni, és vissza hívni. Ugyan ezen időben Levelek érkeztek ide, hogy a' Szisztovban lévő Pruszizus követ ököllet fenyegette a' Török követet, és mindeuórán szépeket hallunk Szisztovból,

Lötsén, 19. Jan. 1791. — Imé ezen alkalmas-talaggal, küldöm az: Szepes Varmegyei és a' Lötsse Királyi Város egyfzerfmind tett Öröm Innepének cerimóniaját 2-dik Leopold kedves Atyánk tiszteletése mely itt következik. —

Januariusnak 16-dik napja vala az az öröm Innenep-napja Szepes Varmegyének, és Lötse Sz. K. Városának, mellyen az ö Királyok eránt való Szereteket, tiszteleteket, és örömekeket, oly mértékben ki-mutatták, és meg bizonyították, hogy még a' következő maradékainak-is a' követésre méltó példaúl örökre fel-maradhat, miképpen kellyen egy jó Királyt valoban tisztelni, Mert ugyan-is, fel derülvén ezen, ki rendelt öröm Innenep-nap, mindenek a' leg szebb magyar öltözettel fel ékesítvén testek alkotmányát, leg először is az Isteni dicséreten, tiszteleten kezdvén örömekeket, bé-menének 8 orakor az itten lévő Augusztai vallást tartók Templomában, 's abban az első Tiszteletes Férfi Herrmann János Uram, Ezen Sz. Irásbéli Helyből 2. Kir. 2. 12. oly hathatós tanítást tett hogy az, leg érzékentelenebb-is öröm könyveket hulatott. A' tanítás után elénekeltetett: *Teged Isten dicséretünkés ez alatt az Agyúk a' Váron kívül meg szünésnélkül magyaráztak rettenetes elördülésekkel szivek belső indulatlyokat; ezt öregbítette a' Várossi polgári Katonafágnak a' Templom körül lévő Musikájok, és puskázások, a' kik ezen Isteni tisztelet után mentek a' temézdek szép Sokaság követvén innea, a' Várossi R. C. Nagy Tempiómba az holott-is hasonlóképpen (el halgatván az Agyuzásokat lövöldözéseket, musikákat és Szép éneklési ceremoniakat) Fő Tisztelendő Szepes Várallya Leveles-Tár ház gondviselésében lévő Molnár János Ur Hazai ékes beszéddel (mely Lötseen talám soha sem történt) egy igen szép és rendes oktatást teve, hogy szive mindennek repelett a' ki magyarul értett. Ezen Igekről mély vagyon 1. Peter 2. 17. és ezzel-el következők a' Dél, és az ebedhez ülvén; a' tanítás szerint, minekutánna az Isten tiszteletet el-végezték volna, hozzá fogának, a' mi Felsőleges Magyar Országai Titusunk II dik Leopold, és az ö egész Királyi familiája eránt való tisztelethez és az örömmel öszve elegyített dicsérettel tele vólt nem tsak az egész Varmegye és a' K Várossi lakósoknak szájok, hanem még a' Bányászok-is az ö parádejokban, szün.*

szüntelen az Agyú lövések, Dob, trombita. 'Sip zen-
gések között fel 's alá az úttzákön hangoztatták:
Ellyen Leopold főt még az emberek egy másnak is
azzal közöntek: Vivat Leopoldus II-dus, — De
ez még mind semmi a' többihez képest, mert el
következvén szép est hajnal, azonnal, a' már elő-
re fel állítatott oszlopokon, és piramis formáva épi-
tett állásokon, a' ki rakott gyönyörűséges festések,
és képek, Valamint a' Vármégye. Úgy a' Váross-
Házai előtt-is, sok ezer métselékkel, lámpásokkal,
és gyertyákkal meg világosítatván; nem tsak hanem
az egész Vároosi nép, kiki a' maga inye szerint leg
szébb formára festetvén gondolattját, minden ablak
nem tsak gyertyával; hanem festett czirádákkal, és
képekkel úgy meg vólt ékesítve és világosítva, hogy
azt gondolta volna az ember: a' Szép csillagos Ég
ereszkedett le, leg szébb tisztaságban, és az ékesíti
a' Vároost, a' honnan meg vallották azon Uri-Férfiak
a' kik jelen vóltak a' Pósonyi meg világosításon,
hogy illyen ékes és szép korant sem vólt, nem-is le-
hetett, mert ennél szébbet nem is lehet gondolni.
Ezen ditsőség közt pedig szüntelen szánkázni a' sok
nép tsak azt hallotta az ember: *Vivat Leopoldus!*
Vivat Alexander! Sőt a' Város, hogy a' Vármegyét
fellyül haladja, még ezután harmad nappal is meg-
ujjítá ezen öröm innepét, és vigadának szintén más
nap hajnalig. A' fel és al-írásokat, mellyből ki-
tetzhetnék ezen pompának valósága, szivesen köz-
leném az Urral, de alkalmatlankodni, nem akarok,
azért tsak egynéhányot kívánok közleni az Urral.
A' N. Vármégye Házának első ablakán vólt le raj-
zolva egy *Kettős Kereszt*, illyen fel írással: *Hoc*
signo felix. Al-írás:

Robur Apostolici Regni crux tessera Regum est.

Hoc signo felix, jura datura manus —

O! procul adversæ, dolus, ira, superbia, fraudes

Hinc fugite! Augustam crux micat ante Domum.

2-dik Ablak. rajzolás. 4 folyó vizek a' Fekete Tengerbe
zakaradnak. Fel-Írás. „Visuimica moram non fert.

Al-

Al irás: „*Quaterna Humiadum, properato, flumina,*
curfu,

Nuper in hostiles, rapta feruntur, aquas:

Pacis amans Princeps nunc imperet arma manusque

Nostra est, quæ Nigrum transmare Palma viret.

3-dik Ablak. rajz. a' Korona. Fel Irás: „*Duris exer-*
cita Fatis. Al-irás:

Digna Leopoldo, duris exercita fatis

Sponsa est: Par nulli Regis avitus amor.

O! fortunatam Te tanto Principe Sponsam!

Dissolvat nullus foedera Vestra Dies.

4-dik Ablak. rajz a' Karpátusi Hegyek. Fel - Irás:

Primus post nubila Phæbus. All Irás:

Carpathicæ Genti rediit post Nubila Phoebus,

Saxea, provita, Pectora Regis erunt.

Laus sua sit reliquis. Nostrum Leopoldus amorem,

Si jubeat montes tollere tollet ei.

5-dik Ablak. rajz. a' Bö kezűség, és Sándor Hertzeg.

Fel - Irás: *Dispescit honores. All - Irás:*

Gentis amor, meritis Fulvos dispescit honores

Gentis amor Natum, donat et ipse suum.

O faustum Hunniadis, et Regis ab æthere donum!

Nii adeo charum, gignere terra valet;

Gaude libera Gens! Palatius Pannonis ipse

Magnus Alexander Jura tuenda capit.

6-dik Ablak. rajz. A' Tudomány Képibe Minerva,

Grózinger, és Trenk Könyvei, a' mellj t t Minor-
va lábaival tapod, és Menkövel üttet.

Fel Irás: *Veram revocat. Al - Irás:*

Verfabat Patriam gransans sine lege Minerva,

Noxia cum dulci, toxica, melle dabat

Tu veram revocas, Spuriam Leopoldo repellis,

Aurea, Te Musis tempora Rege fluent,

A' N. Vármegyec háza előtt való álláson, ezek vól-

tak: Egy Sas fiait hátán vivéa. Fel - Irás:

Leve pondus amoris. All - Irás:

Regibus esse solet pondus Gens libera: Nostro

Non grave, Nobilitas, pondus amoris erit,

Rex volucrum pullos Populos Leopoldus in altum

Tollit, et illustres orbe stuponte dabit.

Fellyül az álláson : —

Regia Majestas spondet pro Jure suorum

Et Libertati Regia verba manent,

Aurea libertas spondet pro Principe vitam,

Et Majestati vincula Sancta placent.

Oldalról ez olvastatott. Amor Regis in suos. —

Quis formet? —

In Populum Leopoldæ Tuum, quis formet amorem?

Hujus si pingi posset Imago fores.

Haud ingrata tamen Gens salva reponet amori,

Aeternos fastos, corda manusque dabit.

Középbe az Igazság vólt le felteve, a' mely a' Királ-

lyi páltzából állott. Fel-Irás: Justus sceptrâ capit.

All-Irás: — Quid tantum Aстреæ gladium vagina
negavit?

Jam satis est: Justus sceptrâ Thronumque capit.

(A' többi következik.)

Tudósítás.

Réz Josef Ur valóságos Magyar, Heves Várme-
gyéből Gyöngyös Városában született; a' ki ifjusá-
gától fogva magát az Orvosi tudományokban gya-
korlotta, különösen pedig a' Szemek minden-felé
nyavallyáiban, mellyeket rész-szerint külső és belső
szerekkel, rész-szerint gyenge Operációk által gyó-
gyítani szokott; mely Nemes Mesterségének már több
elztendő előtt nem tsak a' Pesti Királyi Univer-
tásnál, hanem Külső-orzági Akadémiákon is szá-
mos probáit mutatta: erre nézve adja tudtára a'
Közönségnek, hogy ha valaki akár minémű Szem-
nyavallyában, ugmint külső vagy belső Hályogba
szenvedne tehát minden bizodalommal nálla magát
jelentheti. Ő pediglen mindeneknek kész szolgálat-
ját ajánlja, sőt a' szegényeket Istenért orvosallya.
Többnyire lehet nálla kapni bizonyos árron a-
zon hires Angliai Balsamot, és ugyan olyan Szem-
vizet; a' mellyel öszült öregségig a' látásnak tisz-
tasága minden hiba nélkül meg-maradhat. — La-
kása a' jövő Pünkösdig lészzen Pesten az Hatvani
Kapun kívül harmadik házban.